

1413**USTAWA**

z dnia 1 lipca 2005 r.

o zmianie ustawy — Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Do orzekania w jednostkach, o których mowa w § 1 pkt 4, wyznacza się sędziów wykazujących szczególną znajomość problematyki spraw pracowniczych, a do orzekania w jednostkach, o których mowa w § 2, także sędziów wykazujących szczególną znajomość celów ubezpieczenia i potrzeb osób ubezpieczonych.”;

2) w art. 16 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do orzekania w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w § 1 pkt 4 oraz w § 2, wyznacza się sędziów wykazujących szczególną znajomość problematyki spraw pracowniczych oraz celów ubezpieczenia i potrzeb osób ubezpieczonych.”;

3) w art. 158:

a) w § 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków ławnika,

7) posiada co najmniej wykształcenie średnie.”,

b) uchyla się § 2;

4) w art. 159 w § 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) radni gminy, której rada dokonuje wyboru ławników.”;

5) w art. 161 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Liczbę ławników wybieranych przez poszczególne rady gmin do wszystkich sądów działających na obszarze właściwości sądu okręgowego, w tym także liczbę ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy, ustala kolegium sądu okręgowego; liczbę ławników do poszczególnych sądów rejonowych ustala się po zasięgnięciu opinii prezesów tych sądów.”;

6) art. 162 otrzymuje brzmienie:

„Art. 162. § 1. Kandydatów na ławników zgłaszają radom gmin prezesi sądów, stowarzyszenia, organizacje związkowe, organizacje pracodawców oraz inne organizacje zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, z wyłączeniem partii politycznych, oraz co najmniej dwudziestu pięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na danym terenie, w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji.

§ 2. Kandydatów na ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy zgłaszają związki zawodowe oraz organizacje pracodawców.

§ 3. Do zgłoszenia kandydata na ławnika załącza się informację z Krajowego Rejestru Karnego, oświadczenie kandydata, że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne, oraz zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia.

§ 4. O kandydatach na ławników rady gmin zasięgają informacji od właściwych organów Policji.

§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb zgłaszania radom gmin kandydatów na ławników oraz wzór karty zgłoszenia, mając na uwadze potrzebę udokumentowania przez podmioty zgłaszające spełnienia przez kandydatów na ławników wymogów określonych w ustawie, a także zapewnienia wyboru kandydatów o najwyższych walorach etycznych i intelektualnych, umożliwienia rzetelnej weryfikacji zgłoszeń i przejrzystości działań związanych ze zgłaszaniem kandydatów na ławników, a przez określenie wzoru karty zgłoszenia — potrzebę ujednoczenia procedury zgłaszania i ułatwienia rozpatrywania zgłoszeń.”;

7) w art. 163 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przed przystąpieniem do wyborów rada gminy powołuje zespół, który przedstawia na sesji rady gminy swoją opinię o zgłoszonych kandydatach, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów określonych w ustawie.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego i ustawę z dnia 26 listopada 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410.

8) w art. 164 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Listę wybranych ławników wraz z dotyczącymi ich danymi rady gmin, które dokonały ich wyboru, przesyłają prezesom właściwych sądów, najpóźniej do końca października. Spośród ławników znajdujących się na tej liście rady gmin wskazują ławników wybranych do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy.”;

9) w art. 166:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Mandat ławnika wygasa w razie prawomocnego skazania za przestępstwo bądź wykroczenie, w tym również za przestępstwo lub wykroczenie skarbowe. Rada gminy, która wybrała ławnika, stwierdza wygaśnięcie mandatu z tego powodu i informuje o tym prezesa właściwego sądu.”,

b) w § 2 uchyla się pkt 1;

10) w art. 170 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do udziału w rozprawie w sprawach z zakresu prawa pracy prezes sądu wyznacza jednego ławnika wybranego spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje związkowe i, w miarę możliwości, jednego ławnika wybranego spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje pracodawców.”;

11) w art. 174 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Należności, o których mowa w art. 172 § 3 i art. 173, przyznaje prezes właściwego sądu.”;

12) w art. 175 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób wyboru, skład i strukturę organizacyjną, tryb działania oraz szczegółowe zadania rady ławniczej, uwzględniając obligatoryjny charakter rady ławniczej jako samorządu ławniczego, reprezentującego ławników w danym sądzie, zakres współpracy z prezesem sądu, potrzebę uwzględnienia w jej strukturze przewodniczącego i zastępców oraz określenia ich zadań.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W pierwszej instancji sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników rozpoznaje sprawy z zakresu prawa pracy oraz sprawy ze stosunków rodzinnych, z wyjątkiem spraw o alimenty.”;

2) art. 509 otrzymuje brzmienie:

„Art. 509. W sprawach podlegających rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu nieprocesowym orzeka jeden sędzia bez udziału ławników, z wyjątkiem spraw o przysposobienie i spraw o pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 i Nr 58, poz. 542 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr 223, poz. 2217) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. O przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich orzeka na posiedzeniu sąd rodzinny w składzie jednego sędziego. O terminie posiedzenia zawiadamia się strony i obrońcę nieletniego.”;

2) w art. 75 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd rodzinny orzeka na posiedzeniu w składzie jednego sędziego.”.

Art. 4. Do postępowań w sprawach wszczętych i niezakończonych prawomocnym orzeczeniem do dnia wejścia w życie ustawy, które według przepisów dotychczasowych były rozpoznawane z udziałem ławników, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 5. Do ławników wybranych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239 i Nr 167, poz. 1398.